

PROGRAMI NR. 2

Titulli “Transferimi i teknologjisë racore në prodhimin e mëshqerrave me kapacitet të lartë gjenetik nga gjedhi i racës Holshtejn dhe Simental në Shqipëri”

Per prodhimin e meshqerave me kapacitet te larte gjenetik per racen Simental e drejtimit qumesht-mish duhet te merret ne konsiderate keto rekomandime:

1. Bazuar ne vleresimin e tregueseve te tipareve te prodhimtarise dhe konformacionit te lopeve te perdoren ne Inseminim Artificial dema qe ne kapacitetin e tyre gjenetik trashegojne kapacitete 7000 - 9000 litra/305 dite laktacion.
2. Per te marre dhe fituar kapacitetet gjenetike meshqerat duhet te futen ne inseminim ne moshen 15-18 muaj me peshe 400 – 450 kg .
3. Per te shfrytezuar kapacitetin gjenetik te kesaj rrace duhet qe brenda 60 diteve pas pjelljes lopa te futet ne inseminim dhe brenda 80 diteve te fekondohet.
4. N.q.se ruhen keto intervale atehere arrihet *te fitohet nje viç ne vit nga çdo lope*, i cili eshte eshe objektivi teknik per shfrytezimin e kapacitetit gjenetik te lopeve.
5. Per uljen e nivelit te endometriteve ne lopet me kapacitete te larta gjenetike te rraces rekomandohet kjo skeme: *nje injeksion prostaglandine nga dita e 7 – 10 pas pjelljes, per te realizuar nje permiresim te gjendjes se mitres dhe involim me te shpejte te saj.*
6. Per te siguruar nje trajtim sa me optimal te gjedhit ne rritje , nje rendesi te vecante do ti kushtohet grupimit te tyre sipas moshes dhe peshes se gjalle. Racionet ushqimore do te ndertohen ne perputhje me nevojat e kafsheve bazuar ne treguesit e planifikuar ne lidhje me shtesen e peshes te gjedhit ne rritje *qe duhet te jete mesatarisht 940 kg per periudhen nga 0 – 19/24 muaj.*
7. Per tufat e lopeve (te vendit) eshte shume e rendesishme perdorimi ne nderzim te demusheve te cilet shprehin karakteristikat e lopes se zones (Nikaj-Mertur, Kerkimi ne Ferme) dhe qarkullimi i tyre ne fshatrat ku mbarshtohet popullacioni per te evituar efektet negative te bashkegjaksise.
8. Per keto populacione ndalohet therja e gjedhit femer ne rritje.
9. Ndalohet ne menyre kategorike kryqesimi i lopeve me rraca t e tjera.

Drejtuese e Programit :
Prof.Ass.Dr. Fatmira LEKA (SULAJ)